

DRAGHELUL

Săptămânal independent

ABONAMENTE:

Pe an 200.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3.

Scumpirea sifonului la Arad

— Când fabricanții se cartelează, sifonul se scumpește brusc —

Cetitorii din localitate, își amintesc desigur de campaniile duse acum 2 ani de zile locale împotriva cartelului fabricanților de sifon din Arad.

Fabricanții cartelați au reușit prin Sindicatul lor să facă să se voteze un text de lege, conform căruia timp de 2 ani, în țară nu mai poate lua ființă nici-o fabrică de sifon.

Românul Vasile Curilă care n'a avut cunoștință despre restricția de mai sus, a cerut autorităților locale autorizarea necesară pentru a pune în funcțiune o fabrică de sifon, pe care, după scurt timp, a și primit-o.

Bineînțeles, înainte de-a primi autorizarea, românul nostru a fost obligat să-și procure aparatele și stocul de sticle prevăzut de lege, investind circa 600.000 lei.

În luna Iunie 1934, fabrica de sifon a lui Vasile Curilă, sub firma „Lux”, a luat ființă, și sifonul fabricat l-a pus în vânzare pe piața Aradului cu 50% mai puțin, decât fabricile cartelate.

Firește, că această concurență nu putea fi pe placul cartelului. Fiind silit de împrejurări, cartelul și-a redus prețul la nivelul prețului noii fabrici. Pentru acest motiv, fiind împiedicat de a mai jefui consumatorii, cartelul a încercat pe toate căile și cu toate mijloacele, să dărâme concurența.

Au început să curgă denunțuri, anchete și diferite manevre, cu care lucrează cartelurile în mod obișnuit.

Însfârșit, manevra a reușit și fabrica Lux a fost închisă în luna Octombrie 1934.

Rezultatul: dela o zi la alta, cartelul și-a dublat prețul, iar jaful consumatorilor s'a început da' capu.

În luna August a. c. expirând legea conform căreia fabrica de sifon Lux a fost închisă, și-a reluat funcționarea și a pus din nou în vânzare sifon cu preț redus, — adică doi lei sticla mare și un leu sticla mică de sifon, — scăpând din nou consumatorii de jaful nerușinat.

Ce credeți, consumatorii cantitatea necesară au procurat-o dela fabrica Lux?

Să nu credeți așa ceva, căci vă 'nșelați!

Întreg arsenalul de manevre s'a pus în funcțiune și cu intrigi și alte viclene u-neltiri, au isbutit ca consumatorii să procure și pe mai departe sifonul dela cartel, iar pe de altă parte băteau la cap pe românul Curilă, să intre și el cu ei în „Cartel”, fiindcă în caz contrariu va fi distrus.

Însfârșit, după o luptă crâncenă de o lună, au reușit să-l determine și pe Curilă, care a intrat cu ei în „cartel”.

Rezultatul: după încheierea „Pactului”, prețul sifonului a fost urcat dela un leu, la doi lei și cincizeci de bani sticla mică, dela doi lei, la cinci lei sticla mare.

Această tâlhărie cere înfrângere urgentă.

Comisia de maximare are cuvântul!

VASILE I. OSTOIA

Refacerea morală a satelor

— În atențiunea P. S. Sale episcopul Andrei —

Este incontestabil că moralul satelor noastre suferă. Cu toate că țaranul român este moral din fire. Păcatul este că nu-i ținut din scurt. Și molcomia românului are nevoie să fie strunită. Dar pentru că nu este, sectele fac ravagii. Românul fuge după o credință careia să i se supună. Deoarece, nu credința strămoșască îi este insuficientă, ci — s'o spunem — pe față — supraveghetorii moralului sătesc și-au pierdut creditul.

Din ce motive — nu importă.

De aceea ar trebui să reducem pe țaranul nostru la Biserica strămoșască, pe altă cale. Trebuie să pătrundem în sufletul lui pe altă ușă. Dacă vrea o nouă, să i-o dăm. Dacă vrea forme noi, să nu i le refuzăm.

Sectarismul a prins rădăcini fiindcă a oferit ceva nou. Fiindcă este predicat de oameni cari nu seamănă preoților de cari țaranul e plicisit. Din vina preoților. A unor preoți — nu a tuturor...

Să utilizăm deci acest element psihologic. Să lăsăm — pentru un timp — pe preot să practice numai formele cultului și să încredințăm pe alții — necunoscuți — să se ocupe de moralul țaranului.

În timpul războiului țara-

nul a văzut că viața lui are același preț cu a celor cari înainte erau mai mari. Ierarhia socială a fost nivelată. După război, cei cari au fost pe front s'au crezut superiori celorlalți. Și-au arogat un drept în plus. Priveau de sus pe ceilalți. Între cari: întâi preoții. Deci nu-i atât de mare vina preoților dacă unii dintre ei au contribuit la dărîmarea creditului întregii clase. To-

tuși, sectele au găsit material gata, maleabil, predispus la drum nou.

În consecință: trimiteți la țară teologi neîmbrăcați în haina neagră cari să nu vorbească dela amvon, ci dela suflet. Să nu aibă aer oficial. Să creadă țaranul că i se dă ceva nou. Și încetul cu încetul să fie adus, cu înconjur, pe un drum nebănuț, la calea Bisericii stră-

(Continuare în pag. II-a).

COMENATARIII

Lumea întreagă e frământată de ultimele evenimente petrecute, în această săptămână, la Geneva. Societatea Națiunilor a validat mandatele reprezentanților Abisiniei la masa păcii, deși Italia s'a 'nstăpănit asupra acestei țări. Principalul factor al hotărîrii Consiliului națiunilor a fost U. R. S. S. prin d. Litvinov. Ministrul de Externe al Rusiei Sovietice a voit să asigure succesul moral al guvernului comunist din Spania.

Fără să vrea însă și fără să bănuiască, desigur, a înțărît, prin aceasta, curentul de dreapta.

Și iată de ce:

Italia va refuza să ia loc la Societatea Națiunilor ală-

turi de Abisinia. Prin urmare se va apropia, din ce în ce mai mult, de Germania. Ceea ce înseamnă succesul deplin al politicii de dreapta. Altfel, mai de vreme sau mai târziu, Ducele ar ajunge să încerce a se supralicita cu Führerul ceea ce ar duce la prăbușirea unuia dintre ei. Și-apoi, poate, și a celui alt. E politica celui ce-a sărit... dincolo de cal.

Așa, însă, forțele se vor uni. Vor atrage elemente noi. Lupta va fi și mai îndârjită, ceea ce înseamnă pieirea comunismului.

Faptul că evenimentele iau o astfel de turnură, înseamnă că și Dumnezeu ține cu politica naționalistă. Oricât de șmecher e d. Litvinov

O razzie binevenită

Este bineștiut că în orașul Arad specula se practică pe o scară foarte întinsă și în toate ramurile comerciale. Deci câte un control al autorităților este cât se poate de binevenit.

Tocmai de aceea găsim că razzia de control pe care d. dr. Lust a făcut-o în piață în săptămâna aceasta, este de relevat pentru a stimula gesturi de acest fel.

D. dr. Lust s'a deplasat în piață și a supus unui sever control articolele cari se vindeau. Cu această razzie s'a găsit lapte denaturat. Acest lapte a fost confiscat dimpreună cu canele în cari era, având în vedere că acestea erau ruginite și murdare, ceea ce constituia un real pericol pentru sănătatea consumatorilor.

Mai amintim aci că acest lapte și canele erau proprietatea conte-

lui Jilinski și ne mirăm nespun de mult că această fermă care înțelege să-și facă alături reclamă și care reguli ale igienei și că se prese, nu respectă cele mai elementare reguli ale igienei și că se pe-tează la mijloace de câștig ca cel amintit.

Și este sigur că cel care a întrebuițat mai multă vreme în mod sistematic aceste matrapazlăcuri și a neglijat igiena într'un mod atât de nepermis, nu se va înfrînda de o simplă confiscare ca aceasta. De aceea cerem d-lui dr. Lust să fie necruțător și să supună toate produsele contelui Jilinski la un control prealabil pentru ca autoritățile să se îngrijească de sănătatea publicului pe care ferma Jilinski o neglijează atât de sfruntat.

Ridicarea controlului financiar exercitat asupra Austriei

Consiliul Societății Națiunilor a adoptat raportul comitetului financiar prin care, luându-se act de cererea guvernului austriac și de raportul reprezentantului Societății Națiunilor în Austria, se decide încetarea funcțiunilor acestui reprezentant în Austria.

Această hotărîre echivalează cu ridicarea controlului financiar pe care Societatea Națiunilor îl exercita în Au-

stria. D. Draxler, ministrul de finanțe al Austriei a făcut o declarație în care a exprimat recunoștința Austriei pentru concursul dat de Societatea Națiunilor în opera de reconstrucție financiară și s'a felicitat de rezultatele colaborării internaționale organizată în cadrul Societății Națiunilor, care a permis Austriei să învingă marile dificultăți în care se afla imediat după războiu.

Voevodul Mihai continuă școala în țară

Mai multe ziare au publicat știrea că Măria Sa Marele Voevod a plecat pentru studii în Anglia; ea nu co-

respunde adevărului. Școala M. S. Marelui Voevod începe cursurile la 1 Octombrie la Sinaia.

sabia se 'ntoarce împotriva lui.

După o statistică a Institutului demografic, țara noastră are un medic la 13.600 suflete.

Este întristătoare, e jalnică această situațiune, mai ales dacă ne gândim că cea mai mare parte a acestor medici sunt plasați la orașe. Știm cât de dezastruoasă este situația satelor noastre din punct de vedere sanitar. Există medici cărora le sunt încredințate zeci de sate asupra cărora nu pot exercita nici măcar controlul necesar. Necum să îngrijească de atăția bolnavi. Și de aceea și cei cari s'ar trata rămân pradă nenumăratelor boli, pentru a nu mai vorbi de multimea acelor cari nu știu aprecia serviciul medical.

Ministerul Sănătății cunoaște desigur, această situațiune îngrijorătoare. Ne mirăm că atât de indispensabile măsuri ce se impun, se lasă încă așteptate.

Se impune o măsură de decongestionare a orașelor de atăția medici, în folosul satelor.

O propunere utilă ar fi aceea de-a servi un paleativ în această importantă chestiune, prin trimiterea la sate a tinerilor medici cari nu fac stagiul militar decât timp de o lună, ca în restul de 10 luni să practice medicina pe teren, adică la sate. Ar fi o operă de o valoare aproape tot atât de mare ca și aceea a echipelor regale de studenți, ale cărei beneficii s'ar face în scurtă vreme apreciate.

D. C.

Scoalele de ucenici sacrificate

Cu începerea noului an școlar, cu multă durere constatăm un lucru. Nu mă refer la lipsurile pe care le întâmpină școala primară și învățătorii, ci ceva mai simplu, dar bătător la ochi. E vorba de existența școalelor de ucenici. Unele din ele încă mai funcționează, pe când altele au fost suprimate. Sunt comune în acest județ care de zeci de ani au avut școală de ucenici, dar în anul una mie nouă sute trei zeci și șase — în România Mare, s'au suprimat.

Comunele frunțase din județul Arad (ex. Ineu, Șiria, Pâncota, Șebis, Nădlac, Pecica etc.) au avut de multă vreme școlile de ucenici. Rolul lor practic a fost netăgăduit. Îndeosebi după război au fost sprijinite, căci încurajau elementul român spre meserii.

Așa se constată din scrip-te. Și într'adevăr dughenile, tâmplăriile etc. minoritare, sunt împânzite cu români. Acum li s'a dat o palmă românilor, nu minoritarilor. Cei cari au un an, doi, au mai pot fi primiți ca ucenici ori calfe, dacă n'au școala completă. Și cum școala li s'a desființat, ei vor fi primiți calfe la sfântul Așteaptă. Ceea ce e și mai dureros, e faptul că unele comune tot mai au ajutoare bănești pentru susținerea școlii, pe când altele n'au votat o iotă pentru ele. Și când spunem acestea ne gândim pe deo-parte la comuna Pecica, Nădlac și altele, care au votat ajutoare, și pe de altă parte la Șiria și Pâncota care n'au un ban pentru susținerea lor. Directorii școalelor de ucenici au raportat imediat

ministerului această stare de lucruri, dar cum până în prezent n'au primit nici un răspuns, ne permitem pe această cale să facem câteva constatări.

Șiria a avut școală încă din 1890. Anul acesta comuna le-ăr fi votat 25.000 lei, dar după cum circulă povestea, tot cei cari au votat au mers la prefectură și au cerut sistarea ei. Zis și făcut. Școala de ucenici din Șiria e desființată. Nu e un caz izolat.

Comuna Pâncota i-a votat școlii de ucenici 50.000 lei, dar circulă aceeași poveste ca în Șiria și are același rezultat.

În mintea sâtenilor există o nedumerire. Cine e de vină?

Să nu se uite că în comuna Pâncota, acolo unde se cresc pui de napârce, în 1920, la școala de ucenici erau 15 % români. În anul 1935 au avut 98 ucenici, iar procentul românilor a fost de 56,80 %.

Să nu se uite că pentru școalele minoritare s'au votat sume după cum urmează: șc. reformată 12.500 lei, iar rom. cat. 25.000 lei. Cu alte cuvinte ne furăm singuri căciula, luăm dela români și dăm la unguri.

Asta e ceea ce numim încurajarea meseriilor și protejarea elementului național. Frumos, zău e frumos să ne jucăm de-a naționalismul astfel!

Tomescu-Galșa

Japonia cere Chinei garanții

Guvernul Japoniei a remis Ministerului de Afaceri Străine ale Chinei o notă prin care protestează împotriva incidentelor dela Hongkew și Hankeu, în cur-

sul cărora mai mulți supuși japonezi au fost uciși.

Nota cere din partea guvernului chinez garanții că astfel de incidente nu se vor mai produce.

Acordul comercial cu Germania

— Rezultate tratativelor dela München —

După cum s'a anunțat, la München s'au terminat negocierile pentru modificarea vechii convenții de comerț și plăți româno-germane, încheindu-se un nou acord.

În ce privește convenția comercială, ni s'au mărit considerabil contingentele de cereale, vite și porci.

Privitor la reglementarea plăților s'a stabilit ca pentru plățile financiare și furniturile de Stat, să se mențină cota de 20 la sută.

S'a hotărât apoi ca marca germană să se lase la libera negociabilitate.

În privința exporturilor de pro-

duse petroliere, s'a menținut poziția ca aceste exporturi să fie admise numai pentru cota de 25 la sută din totalul exportului român în Germania.

Pentru exporturile cari vor depăși cota de 25 la sută se vor da aprobări de către Banca Națională, dela caz la caz, fixându-se cotele de devize forte.

Prin noua convenție încheiată, s'a înființat și o comisiune mixtă româno-germană, care se va întruni la fiecare trei luni, fie la Berlin, fie la București, pentru a verifica condițiile în cari se aplică noul acord.

Regulamentul legii administrative

Comisiunea pentru redactarea regulamentului legii

Zilnic must stors proaspăt
la Cooperativa Promontorul
Arad, Strada Celosca No. 1.

administrative s'a întrunit sub președinția d-lui I. G. Vântu, deputat.

S'a început redactarea pe articole a proiectului de regulament.

Au făcut propuneri d-nii: Iulian Peter, Barbu Dumitreșcu și Ion Roban, membrii comisiunii.

Noul șef al cenzurii

D. lt.-col. Hotineanu, comisar regal, a fost numit șef al cenzurii, în locul d-lui mondor Konya.

D. lt.-col. Hotineanu a mai deținut acest post de încredere.

Senzația Aradului!

Au sosit excelente vinuri de Drăgășani și Odobești!

GRĂTAR
SPECIAL!

În fiecare seară cântă în grădină renumitul jazz ARDELEAN-LEVAL

Relacerea morală a satelor

(Urmare din pagina I-a)

moșesti. Restul va veni dela sine.

Desigur că se aduce o jignire preoților. Este trist că laicii vor trebui să restabilească echilibrul prestigiului lor. Dar aceasta-i singura cale — după a noastră umilă părere — pentru a face ca bisericile să fie mai bine cercetate și mâna preotului să fie din nou sărutată cu piozitate.

Cerem iertare preoților

P. S.

Bătăușii dela Adca au fost condamnați

Vineri înainte de amiază secția a doua a tribunalului din Arad a dat sentință în procesul bătăușilor dela Adca.

Alexandru L. Kiss, fost primar, a fost condamnat, pentru vina de a fi dezarmat pe caporalul de jandarmi Petre Dăscălescu, la două luni închisoare.

Francisc L. Kiss a fost condamnat tot la două luni închisoare pentru că a lovit în cap cu o sticlă pe jandarm.

Antonie L. Kiss a fost găsit vinovat de a fi încercat să dezarmeze pe jandarmul Simion Lazar și a fost con-

damnat la o lună închisoare și 500 lei amendă.

Iosif Palla a fost condamnat la 21 zile arest și 200 lei amendă pentru că s'a amestecat în bătăie.

Iosif Erdős a fost condamnat pentru aceeași vină la 500 lei amendă.

Alți patru acuzați au fost puși pe picior de libertate.

Oțet de vin

la
Cooperativa Promontorul
Arad, Str. Celosca 1.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ARAD

Nr. 19.505/1936.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Primăria Municipiului Arad,

în ziua de 15
Octombrie 1936,
ora 11 a. m.

va ține în biroul Serviciului economic, Camera Nr. 59, a doua licitațiune publică cu oferte închise și sigilate, pentru întreprinderea lucrărilor de pavare cu piatră brută a digului din Subcetate.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 88—110 din Legea con-

tabilității publice și potrivit normelor de licitație în vigoare.

Ofertanții cari vor participa la licitațiune vor depune odată cu oferta (care se va înainta în dublu exemplar) și o garanție provizorie de 5% din valoarea ofertei, în numerar ori efecte garantate de Stat, iar oferta se va face numai în baza caetului de sarcini, care poate fi văzut în camera Nr. 59 a primăriei în orele de serviciu.

Arad, la 26 Sept. 1936.

Cele mai eftine uniforme școlare la firma

Iosif Muzsay

Membru la Mercur

ARAD, vis-a-vis de teatru

Mâncări și băuturi excelente.
Atmosferă plăcută. — Prețuri
eftine! Deschis până în zori.

Restaurantul AUER

Mobile „GARAI” bune,

eftine,

și cu înlesniri de plată la

moderne

„HALA DE MOBILE” Arad, Piața Avram Iancu No. 15.

Cele mai bune și eftine stofe

pentru uniforme, haine, pardesiuri și paltoane, numai la

I. Schutz

ARAD, Bulevardul
Regina Maria și str.
Eminescu colț

Săptămâna

Interne

D. Titulescu este în afară de orice pericol. Medicii au luptat din răsputeri, punând la contribuție toate mijloacele cari le-au stat la dispoziție pentru a salva o viață atât de prețioasă.

Dacă timp de o săptămână întreagă, zărele erau deschise cu febrilitate pentru a vâna cu îngrijorare dările de seamă despre sănătatea fostului nostru ministru de externe, nici acum d-sa nu încetează să dețină locul pe cel dintâi plan al interesului general. Lumea se întreabă, ce pași va face d. Titulescu în viața politică, după complectarea d-sale restabilire?

Congresul interparlamentar de comerț a luat sfârșit.

Acest congres a discutat chestiuni importante cari privesc viața economică internațională.

Congresul a ajuns la concluzia că pentru a se obține restabilirea comerțului internațional, este nevoie de stabilizarea monetei găsindu-se o bază stabilă și imuabilă monetară pentru toate țările.

În privința producției agricole s'a căutat să se găsească un debușeu pentru produsele excedentare ale țărilor agricole.

Principiile autarhiei, impuse de împrejurări, se opun acestei soluțiuni.

Procesul Ciulei a reușit să distreze opinia publică românească dela importante evenimente de peste hotare. Procesele în cari se desvâluie intimități au fost întotdeauna pe placul marelui public. Și acesta servește din plin gustul amatorilor de „senzațional”.

Până acum nu s'a putut stabili cine este vinovat de moartea Titei Cristescu, deși inginerul Ciulei stă pe banca acuzărilor. Avocații

lui insinuază însă că sora victimei și soțul acesteia: avocatul Misu Gregorian ar fi avut interesul s'o suprime pe Tita, deoarece safe-ul în care se păstrau banii tăinuți ai artistei era pe numele d-nei Gella Gregorian care a întârziat cu predarea cheilor acestui safe.

Cu toate că procesul este din cale afară de încălzit, e sigur că adevărul va ieși la iveală din cursul desbaterilor.

Externe

„Lugubra comedie dela Geneva” — cum numește „Morning Post” soluția adusă de S. N. în chestiunea recunoașterii mandatelor reprezentanților Abisiniei la sesiunile Sfatului Păcii — a deținut afișul internațional, ca să zicem așa, aproape întreaga săptămână.

Situația consiliului internațional dela Geneva a fost din cele mai dificile, în legătură cu această problemă.

În fapt Italia a cucerit irevocabil Abisinia și o stăpânește după a desființat-o ca stat. Prin urmare Abisinia n'are ce mai căuta la Geneva fiindcă... nu există.

În drept, însă, Societatea Națiunilor, care voia să probeze că existența ei nu e numai virtuală, avea datoria să apere statutele instituției internaționale dela Geneva prin recunoașterea drepturilor câștigate prin forță de către un agresor care se încadrează perfect în articolele cari îl definesc ca agresor punibil.

Dar trebuie să recunoaștem că situația de fapt — cu tot angrenajul ei de consecințe pe cari le-a adus —

face imposibilă respectarea dreptului.

Cu toate că constituie o dificilă dilemă, situația ar fi putut fi clarificată dacă hotărârea S. N. n'ar fi fost atât de mult influențată de către d. Litvinov, reprezentantul U. R. S. S., fapt care a influențat opinia publică mondială și mai ales a jignit Italia și toate statele anticomuniste. Pentru că, e clar: d. Litvinov a tras o poliță asupra sfârșitului războiului civil din Spania, unde comunismul este ca și învins. D. Litvinov vrea, însă, ca, totuși, L. N. să nu recunoască decât guvernul actual ca oficial.

În consecință, Italia se abține de a participa la adunările reprezentanților statelor membre ale Ligii Națiunilor și desigur că se va apropia, din ce în ce mai mult, de Germania.

Urmările — se vor vedea...

D. Stalin este grav bolnav de mai bine de o săptămână. Se spune că ar fi vorba de o otrăvire.

Cu toată uriașă-i propagandă, comunismul va pierde enorm în cazul morții lui Stalin și-a înfrângerii din Spania.

Devalorizarea francului francez a fost senzația zilei de Sâmbătă. Bursa a fost închisă pentru câteva zile la Londra, New-York și Paris pentru a opri speculațiunile. Tratalivele au fost duse în cel mai mare secret, timp de o lună, între guverne.

Rămâne de văzut dacă economia mondială se va redresa în urma acestei loviturii financiare.

D. CALIN

Alegerile pentru consiliul municipal al Aradului au fost amânate

Care este nouă dată a alegerilor. — Cărțile de alegător se împărțesc mai departe

Când s'a anunțat că alegerile pentru consiliul municipal al Aradului se vor ține la 15 Octombrie, s'a arătat că această dată poate fi schimbată până atunci. Și de fapt d. R. Coțoiu a fost

anunțat că alegerile comunale nu se vor ține la Arad până în 15 Ianuarie.

Cu toate acestea cărțile de alegător se vor împărți până la sfârșit.

Învățătorii vor putea fi aleși în consiliile comunale

După cum se știe — noua lege administrativă — în art. 11, — prevede interdicția pentru funcționarii publici — de a fi aleși în consiliile comunale. Excepție făcând numai medicii și profesorii retribuiți de stat — interdicția lovea în special în corpul învățătoresc și în membrii clerului, — cărora li se luase dreptul de eligibilitate la conducerea comună și județeană.

Pe cale de regulament, se va căuta însă să se revină asupra acestei măsuri, numai în ce privește dreptul de a fi eligibili al învățătorilor.

Astfel, comisiunea însărcinată cu redactarea regulamentului legii administrative a hotărât în principiu să prevadă că și învățătorii vor avea dreptul să fie aleși în consiliile comunale, fără a

putea fi desemnați însă în funcțiunile de primar și ajutor de primar, funcțiuni asimilate prin actuala lege administrativă cu funcțiunile publice.

Pentru preoți restricția de-a nu fi aleși în consiliile comunale se va menține și în regulamentul legii administrative.

Dr. Teodor Barbateiu
avocat

și-a deschis biroul avocațial în
ARAD,
Str. Alexandri Nr. 7.

Incordare între Japonia și China

Un incredințat al Ministerului de Externe al Japoniei a declarat, la congresul presei, că Japonia vrea să întrerupă orice tratative cu China.

Japonia va trimite o sea-mă de vapoare de război în apele chineze și va provoca guvernul din Nanking să recunoască autonomia Chinei de Nord.

INFORMAȚIUNI

D-na Joliot Curie, subsecretar de stat la Cercetările Științifice, a demisionat.

În locul d-sale va fi numit profesorul Jean Perrin.

Profesorul Jean Perrin, care a fost numit subsecretar de stat pentru Cercetările Științifice, a fost ales în 1923 ca membru al Academiei de Științe.

D. Maniu a declarat că un guvern național-tărănesc nu poate avea în frunte decât pe d. Mihalache

În legătură cu evenimentele din partidul național-tărănesc, d. Maniu a declarat, ca și de altădată, că nu-și poate închipui un guvern național-tărănesc fără ca acesta să fie condus de d. Mihalache.

Științe, al cărui președinte este acum.

D. dr. I. Bologa, medic primar radiolog de spital, s'a mutat în str. Mărășești No. 2, et. I, Arad.

Consultațiuni între orele 3-5 și jum. după amiază.

Barul „Cornul Vânătorului” Arad

Program senzațional!
Luna Septemvrie
Diana Deren, Schari Rions, The 2 Jokker's, Camelia Doronoff, Ecaterina Stanciu
Nermesan, Jazz Syncoper's

Târgul de mostre dela Oradea

Spre înviorarea vieții economice a Bihariei

Între 17—25 Octombrie, se va deschide în palatul halei comerciale, un târg de mostre de toamnă patronat de d. Tiberiu Moșoiu, subsecretar de stat la ministerul agriculturii și domeniilor

Nenumărate avantajii pentru vizitatori

ORADEA. — Din inițiativa Halei de Comerț locale, cu sprijinul Camerei de Comerț, al prefecturii și al primăriei municipiului nostru și sub președinția d-lui prof. univ. Tiberiu Moșoiu, subsecretar de Stat la ministerul agriculturii și domeniilor, se va organiza la Oradea între 17—20 Octombrie a. c., un târg de mostre, de toamnă, în palatul Halei de comerț din piața Mihai Viteazul.

Rostul acestui târg este de a determina o înviorare în industrie și comerțul local, precum și de a arăta gradul de dezvoltare și necesitățile economice ale regiunii.

Până acum și-au anunțat participarea peste 200 firme importante nu numai din Oradea, ci și din celelalte centre economice ale Ardealului, în special în Timișoara, Arad, Cluj, Brașov, Sibiu, Satu-Mare, Zalău, Sighet etc.

Organizatorii, bazați pe succesul de anul trecut al

târgului, care nu avea porțiunile celui de astăzi și a fost totuși vizitat de 20.000 persoane, prevăd o și mai bună reușită a expoziției de anul acesta, întrucât s'au anunțat de pe acum vizitatori din străinătate, mai ales din Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, Austria, etc.

Pentru a înlesni călătorilor participarea la acest târg,

organizatorii au cerut o reducere de 50 la sută pe căile ferate și autobuze.

Pe lângă aceasta, hotelierii și restauratorii au anunțat că pe tot timpul târgului, vor reduce tarifele cu 25—50 la sută.

Pentru încadrarea vizitatorilor, s'a constituit un comitet special însărcinat cu aceasta.

Au sosit noutăți de toamnă în mare asortiment la

Magazin UNIVERSAL S. A. ARAD

Priviți vitrinele noastre!

Articole de toaletă și casnice
mare asortiment și cel mai cîștin la

Vojtek & Weisz
drogherie

Arad, Bul. Regina Maria 24.
Proprietar Ladislau Ordell

Consiliu de miniștri în tren

Cercurile guvernamentale afirmă că în trenul special care va duce membrii guvernului la Iași în vederea festivităților de acolo, este probabil să albe loc și un consiliu de miniștri.

Premierul francez va veni la București

În urma evenimentelor de la Geneva, guvernul francez se orientează din nou spre partea de Răsărit și Sud-Est a Europei.

În legătură cu aceasta s'au și făcut pregătirile necesare pentru ca d. Leon Blum și Yvon Delbos, ministru

de Externe al Franței, să facă o călătorie în Europa de Sud-Est.

În cursul lunii Octombrie ei vor vizita București, Belgradul, Sofia și Ankara. La București va veni și d. Pierre Cot, ministrul Aerului.

Cel mai mare avion comercial din lume

Cel mai puternic avion comercial din lume — „The Syrinx” — a fost pus în serviciu pe linia Croydon—Le Bourget.

Aparatul poate transporta

45 pasageri și are patru motoare, cu o putință totală de 4000 cai. El aparține companiei britanice de navigație aeriană „Imperial Airways”.

Comuniștii spanioli nu mai pot opune o rezistență serioasă

După ce frontul guvernamental a fost spart în mai multe locuri, răsculații și-au întărit trupele și se îndreptăză încet dar sigur, spre Madrid.

Generalul Franco a coordonat mișcările strategice a-

le armatelor naționaliste așa încât nici nu mai contează pe o rezistență serioasă din partea comuniștilor guvernamentali, aceștia dispunând numai de niște bande speriate și nu de armate serioase.

Seceta din nou amenințătoare

Din toate părțile țării vin știri că seceta care se prelungeste, este un adevărat pericol.

Este neapărată nevoie de ploaie pentru arăturile și sămănăturile de toamnă și în același timp iarba și planțele de nutreț se usucă și nu mai sunt bune nici pentru

pășcutil vitelor și nici pentru coasă.

În Cadrilater n'a plouat de aproape două luni, ceea ce a împiedicat să se facă arături de toamnă. Cum și recolta de anul acesta este destul de slabă situația este îngrijorătoare în aceste locuri.

Radio-București și-a tăcut datoria

S'a afirmat că Radio-București n'a dat la timp rezultatul matchului jucat de C. F. R. în București.

Or, Radio-București transmisese rezultatul la timp.

Sinuciderea unui funcționar arădan

Sâmbătă a fost găsit pe un mormânt din cimitirul de sus un cadavru. Poliția a găsit în buzunarul hainei acte cari identificau pe cel mort cu Procopovici Iosif în vârstă de 37 ani.

Numai Duminecă când d-na Procopovici s'a prezentat la poliție să-și caute soțul, s'a putut stabili că cel găsit a fost funcționar la Administrația Financiară.

Procopovici se impusese

pe mormântul mamei sale.

Din sursă necontrolată aflăm că funestul gest ar fi fost provocat de o anchetă ce i s'a făcut.

Alte rezultate sportive

U—AMEFA 1:0.

Ripensia—Chinezul 5:3.

Crișana—Victoria 5:1.

U-Tricolor—CAO 3:1.

Ungaria—Austria 5:3.

Echipa regală și-a încheiat lucrările la Sâmbăteni

Binefăcătoarele rezultate ale muncii echipei regale la Sâmbăteni sunt cunoscute publicului, din dările de seamă ale ziarelor.

După străduniți încoronate de succes tinerii studenți și conducătorii lor și-au luat rămas bun de la comuna al cărei nivel cultural-moral-sanitar l-au ridicat prin neaprecuțită trudă.

Festivalul de încheiere a lucrărilor a început Sâmbătă printr'un cuvânt de deschidere al d-lui dr. C. Radu, inspectorul echipei, după care au vorbit delegații căminelor și asociațiilor culturale participante.

Apoi, d. V. Găinaru, șeful echipei, a citit raportul general despre realizările echipei dela Sâmbăteni.

D. dr. Octavian Lupaș a

vorbit despre „Colaborarea între Fundație și celelalte societăți culturale”, iar despre „Rationalizarea muncii femeiești în gospodăriile țărănești” a vorbit d-na Jenica Stancu, maestra de gospodărie.

D. inginer agronom V. Stoica a vorbit despre „Rationalizarea muncii agricole prin căminul cultural”.

D. F. Luchianovici student al I. S. E. F. a vorbit despre „Educația fizică drept mijloc de regenerare trupească și morală a tineretului”.

Teologul N. Bolbeș a tratat subiectul: „Influența căminelor culturale asupra vieții religioase-morale a satului”, iar d. Al. Mihailovici a încheiat vorbind despre „Casa de ocrotire și sănătate a satului”.

După fiecare raport a avut loc discuțiune publică.

Seara s'a proiectat, pe terenul de sport o sedință străjerească, dar a fost întreruptă de ploaie.

DUMINECĂ

la orele 9 s'a oficiat serviciul divin.

La orele 13 a avut loc o masă comună.

La orele 16—18 s'au desfășurat pe terenul de sport exerciții străjerești.

La orele 18 s'a făcut primirea P. S. Sale episcopului Andrei.

La orele 1-8.30 a avut loc sedința de încheiere a lucrărilor echipei, cu expunerea raportului fiecărui echipier.

La orele 21 s'a desfășurat un program artistic urmat de dans.

Viața sportivă

Gloria a cedat Venusului

În cadrul Diviziei Naționale s'a disputat ieri pe terenul Gloriei matchul dintre echipele Venus din București și Gloria din localitate.

Dupa o mică pauză în desfășurarea programului divizionar, s'au fixat pentru ziua de ieri matchuri ce promiseau să fie foarte interesante. Cu atât mai mult cel disputat în localitate căci hotărâ local de „leader” în clasament.

Gloria, care a început turul de toamnă foarte promițător, obținând victorii importante, și în care ne pusem toate speranțele că va obține un rezultat satisfăcător contra Venusului a cedat acestuia într'un mod surprinzător.

Surprinzător pentru cei ce n'au asistat la desfășurarea ostilităților.

Oricât am fi de părtinitori trebuie să recunoaștem că Venus — cu toate că scorul este cam sever — a învins pe bună dreptate. Că șansa — această femeie capricioasă — și-a avut pe alocuri partea leului, este de necontestat. Totuși, dacă gloriștii n'ar fi fost intimidați și ar fi dat toată măsura puterilor lor, rezultatul ar fi fost cu totul altul.

Dintre gloriști singurul care s'a întrebunat serios și a încercat să învinge ceva, a fost Dobra. Dar cu o singură floare nu se face primăvară. Pe cât a luptat el de mult pe atât au fost ceilalți de neputincioși.

Veihelt care de obicei munceste mult și cu rezultat evident, ieri mai să nu-l observăm pe teren. Noroc că mai greșea câteodată...

Rohan încerca și încerca...

Tudor care ar fi putut să realizeze foarte mult a fost tot pe atât de slab. Il vrăjise Albu și se transformase în al doisprezecelea jucător al Venusului.

S'a făcut o greșală că a fost introdus în formație.

Jucătorii stau prea apropiați unii de alții și astfel nu pot să domine terenul. Passele prea, prea scurte incurcă jocul și mingea ca și timpul se pierde fără ca eforturile echipierilor să fie eficiente.

Dela Venus a făcut o impresie excelentă Albu. Albu o obsesie pentru public, jucători și... balon. Făcea impresia că nu el fuge să prindă mingea ci că aceasta îl urmărește.

Sepi în vechea lui formă, formă care i-a creat celebritatea, ne-a uimit din nou. Passe frumoase, precise și mai ales cu rendement. A muncit mult și foarte util.

Sfera care a fost un demn secundant al uimitorului Albu a adus și el un aport foarte prețios echipei.

Humis bun, nu însă destul de precis. Petea a avut intervenții foarte frumoase.

Eisenbeisser acelaș de totdeauna. Un cuvânt mai puțin bun pentru

Ene. Sau puțin cam timid, sau — cu toată statura lui puținică — un pic cam greoiu.

Ceilalți în notă, fără să se evidențieze.

În general jocul a plăcut cu toate că a fost un pic cam moale și în unele momente dându-și impresia că jucătorii sunt extenuați.

Gloriștii să nu se descurajeze. Accidenții din acestea — căci ne încăpătunăm să credem ca a fost un accident — se întâmplă oricând echipe oricât de bună ar fi.

Venus—Gloria 5:1 (3:0)

Jocul, condus de d. Vuia a început printr'un vehement atac glorișt care pune echipa arădană, în minutul 2, în poziție de marcă. A fost un moment urmărit cu respirația reținută. Dar Gloria are o înaintare foarte puțin periculoasă.

Peste cinci minute Ene trece peste Veihelt ca și când acesta n'ar exista și trimite spre poartă. Theimler scapă din mâini așa încât lui Sepi nu-i e greu să marcheze 1:0.

În minutul 10 Gloria are ocazie să marcheze în poarta goală dar nu obține decât un corner netransformat ca și cele multe următoare.

Minutul 15 aduce al doilea goal în poarta lui Theimler. Mingea merge încet depe piciorul lui Ene, dar în invălmășeală portarul nu vede cum trece pe lângă el în stălpul drept de unde sare pe teren pentru a fi împinsă în plas. tot de Sepi pentru a face 2:0.

Urmează câteva minute de joc obscur Humis trezește spectatorii cu o bombă formidabilă care, din fericire, a trecut pe lângă poartă. În minutul 28 Albu a nevoit să salveze din nou în corner o periculoasă acțiune gloriștă.

Jocul continuă destul de moale până în minutul 42 când o mingea centrată de Ene și scăpată de apărarea gloriștă, este interceptată de Sepi care, dela 20 m., a marcat, printr'un shoot fulgerător: 3:0 pentru Venus.

A fost cel mai frumos goal al matchului.

Theimler care plonjează disperat se lovește grav la cap. Reîntră, dar trebuie să fie scos pe brațe. Tricoul albastru îi este trecut lui Rohan.

În acest timp Humis trece în locul de centru al Venusului.

În minutul 44 o acțiune emoționantă pentru Gloria: Mercea primește mingea și singur în fața porții, reușește să tragă în... out.

După pauză Gloria pare că-și revine și vrea să egaleze, dar tot Venus marchează.

Câteva passe foarte precise se soldează cu goalul marcat de Humis 4:0.

Mercea rămâne consecvent formeii lui dinainte de pauză și ratează câteva situațiuni prielnice.

În minutul 15, o mingă trimisă lui Mercea este scăpată de Sfera și cei cinci gloriști cari n'au în față decât pe Albu, o pierd în dreptul lui.

În minutul 21 este rândul lui Theimler care și-a reluat postul în primire, să ne arate că... a fost un bun portar: a prins, într'un stil admirabil, o bombă.

Mercea, din nou în fața porții goale, trage puternic și mult, mult pe lângă bară.

Gloria presează. Câteva minute ne dau noui speranțe, dar Sepi pune stăpânire pe mingă. Înaintea-ză vertiginos. Jenat însă de Theimler, bate afară.

Se continuă cu încercări timide din ambele părți, până în minutul 41 când o mingă frumos centrată de Chereșlădeanu este interceptată cu capul de Fritz care marchează: 4:1.

Credeam că, onoarea Gloriei fiind, nu spălată ci clătită, rezultatul va rămâne acesta. Dar în minutul 44 — acelaș nenorocos minut — Ene marchează 5:1 pentru Venus.

R. GORGAN

Urania:

O magnifiantă realizare a filmului

„Revolta de pe Bounty”

Tel. 2-32. Exact la orele 5, 7.20 și 9.30. — Cu Clark Gable, Charles Laughton și Franchot Tone. — Urmare: Cea mai idilică operetă vieneză timpurilor ante-belice „Manevrele de toamnă”

Tip. LOVROV & Co., Arad